

Věc C-2/08

Amministrazione dell'Economia e delle Finanze a Agenzia delle Entrate

v.

Fallimento Olimpiclub Srl

(žádost o rozhodnutí o předběžné otázce
podaná Corte suprema di cassazione)

„DPH – Přednost práva Společenství – Ustanovení vnitrostátního práva zakotvující
zásadu překážky věci pravomocně rozsouzené“

Stanovisko generálního advokáta J. Mazáka přednesené dne 24. března 2009 I - 7503

Rozsudek Soudního dvora (druhého senátu) ze dne 3. září 2009 I - 7520

Shrnutí rozsudku

*Právo Společenství – Přímý účinek – Přednost – Ustanovení vnitrostátního práva zakotvující
zásadu překážky věci pravomocně rozsouzené*

I - 7501

Právo Společenství vnitrostátnímu soudu neukládá, aby nepoužil vnitrostátní procesní normy spojující s určitým rozhodnutím překážku věci pravomocně rozsouzené, i kdyby to umožňovalo napravit porušení práva Společenství vyplývající z dotčeného rozhodnutí. Podmínky naplňování zásady překážky věci pravomocně rozsouzené na základě zásady procesní autonomie vnitrostátních právních řádů členských států spadají do působnosti těchto právních řádů, ovšem nesmějí být méně příznivé než ty, kterými se řídí obdobné situace vnitrostátní povahy (zásada rovnocennosti), ani nesmějí být upraveny tak, že by v praxi nadměrně ztěžovaly nebo znemožňovaly výkon práv přiznaných právním řádem Společenství (zásada efektivity).

V tomto ohledu je výklad zásady překážky věci pravomocně rozsouzené, podle něhož má ve sporech v daňové oblasti pravomocně rozsouzená věc v jednom určitém případě, pokud se týká zásadního bodu společného dalším věcem, v tomto bodě závaznou povahu, i když se zjištění provedená při této příležitosti vztahují k jinému zdaňovacímu období, neslučitelný se zásadou efektivity. Takový výklad brání nejen tomu, aby bylo zpochybněno soudní rozhodnutí, s nímž je spojena překážka věci pravomocně rozsouzené, i když toto rozhodnutí obsahuje porušení práva Společenství, nýbrž brání rovněž soudnímu přezkumu jakéhokoli jiného rozhodnutí příslušného daňového úřadu, které se týká téhož účastníka řízení a týchž skutkových a právních otázek ohledně společného zásadního bodu obsaženého v soudním rozhodnutí,

s nímž je spojena překážka věci pravomocně rozsouzené, avšak jiného zdaňovacího období. Takové uplatňování zásady překážky věci pravomocně rozsouzené by tedy mělo za následek, že v případě, kdy by se soudní rozhodnutí, které se stalo konečným, opíralo o výklad norem Společenství o zneužívajících praktikách v oblasti daně z přidané hodnoty, který odporuje právu Společenství, by se nesprávné použití těchto norem v každém novém zdaňovacím období opakovalo, aniž by bylo možné tento nesprávný výklad korigovat. Tak rozsáhlé překážky účinnému uplatňování norem Společenství v oblasti daně z přidané hodnoty nelze rozumně odůvodnit zásadou právní jistoty, a je tedy třeba mít za to, že odporují zásadě efektivity.

Právo Společenství brání tedy tomu, aby za takových okolností bylo použito ustanovení vnitrostátního práva zakotvující zásadu překážky věci pravomocně rozsouzené ve sporu týkajícím se daně z přidané hodnoty za zdaňovací rok, pro který dosud nebylo vydáno žádné konečné rozhodnutí, pokud by toto ustanovení bylo na překážku tomu, aby vnitrostátní soud rozhodující o tomto sporu bral v úvahu normy práva Společenství v oblasti zneužívajících praktik souvisejících s dotčenou daní.

(viz body 23–24, 26, 29–32 a výrok)